

"עבודה מעשית טיפולית"

(קורס שנתי בהיקף של 4 נ"ז)

תיאור הקורס ותנאי ההתנסות

א. מטרת הקורס:

1. הכרות חווייתית עם התחום הטיפולי על ידי השתלבות כחונכים במקומות טיפוליים בקהילה.
2. לאפשר לסטודנטים לבטא את יכולות בינאישיות בקורס אקדמי המקנה נ"ז, ציון והמלצה לתואר שני.
3. תרומה קהילתית לאלה הזקוקים לתמיכה נפשית.

ב. תנאי הקורס :

1. ההתנסות עצמה (למעט ער"ן): פעמיים בשבוע, עד שעה-וחצי בכל פעם, בהתאם לל"ז של הילד / מסגרת ההתנסות. הפגישות מתקיימות בד"כ בשעות אחה"צ. הסטודנטים מתחייבים לעבודה רציפה כל השנה, כולל בחופשת סמסטר, למעט שבוע חופש - בחוה"מ פסח. ההתחייבות לעבודה היא עד **סוף יולי!** למרות שבתיאום עם המקומות עצמם, תסתיים לעיתים החונכות בסוף יוני.
הרכזים במקומות מודעים לכך שחודש יולי הוא חודש בחינות עבור הסטודנטים
2. **השתתפות חובה** בהדרכות במקום ההתנסות:
  - א. הדרכה אישית – (למעט בער"ן). עם פסיכולוג קליני או עו"ס קליני (בשפ"ח: פסיכולוג חינוכי). שעה, פעם בשבועיים.
  - ב. הדרכה קבוצתית – שעה וחצי, פעם בשבועיים. עם פסיכולוג קליני או עו"ס קליני.
  - ג. אחת ההדרכות לפחות תועבר ע"י פסיכולוג קליני (או חינוכי, בשפ"ח).
  - ד. לעיתים המקומות מזמינים את הסטודנטים להשתתף בישיבות-צוות, סמינרים, הצגות מקרה וכד'. אנו ממליצים לסטודנטים להגיע אך אין זה חובה.
3. **השתתפות חובה** בקורס התיאורטי "הכרת המעשה הטיפולי".

ג. דרך הקבלה לקורס:

1. במהלך החודשים יוני-יולי, יתקיימו **ראיונות אישיים** המשמשים לסינון ראשוני: סטודנטים שלא מתאימים מסיבות שונות – למשל, חוסר בזמן להשקיע וגם, לצורך שיבוץ מתאים למקומות.
2. את הראיון הרוב עוברים, אך מכיוון שבד"כ יש כ 100 סטודנטים המעוניינים ויש רק 30 - 40 מקומות, אנו עורכים **הגרלה** בין עוברי-הראיונות.
3. לאחר השיבוץ למקומות – מתקיים ראיון נוסף במקומות ההכשרה. אם אין התאמה – במידה **ומתאפשר**, אנו נחליף לבם שיבוץ. במידה **ולא מתאפשר**, מוותרים על ההשתתפות בקורס.

ד. אופן קבלת הציון וההערכה

- הציון ניתן ע"י המדריכים במקומות ההתנסות ע"פ:
- 50% התרשמות המדריכים שלכם מהרצינות, ההשקעה, האכפתיות וכו'

- 50% התרשמות המדריכים שלכם מעבודת הסיכום שתכתבו בעקבות ההתנסות.
- הערכה: היכולות הטיפוליות מוערכות באופן נפרד מהציון בטופס התאמה למסלול טיפולי- שנפתח רק אם מציגים מועמדות למגמה טיפולית באוניברסיטה העברית¹.

ה. דגשים:

1. אם החונכות תהיה מוצלחת, יתכן ותתבקשו ע"י מקום ההתנסות להמשיך עם הילד בהתנדבות (מעבר ל-31.7). המשך כזה הוא בחסות המקומות (ללא קשר עם האוניברסיטה), והדבר נתון לשיקולו האישי של הסטודנט, ללא קשר לציון ו/או להערכה שיקבל ממקום ההתנסות. כ - 50% מהסטודנטים בשנים קודמות המשיכו בחונכות בהתנדבות לתקופות שבין 3-12 חודשים מעבר ל 31 ליולי. המשך כזה הוא כאמור באחריות התחנות בלבד.
2. אם יש צורך, מקומות ההתנסות מחזירים לסטודנטים דמי נסיעה (לפי תעריפי תחבורה ציבורית).
3. כאמור, חוץ מחוה"מ פסח, החונכות מתקיימת כל השנה ברציפות, אך המקומות מאפשרים לכם גמישות לשנות מועדי פגישות – במקרים בהם יש מבחנים, מילואים וכד'.
4. עקרונית הקורס ניתן לביטול כשאר הקורסים – עד שלושה שבועות לאחר תחילת שנה"ל, אך אנו מדגישים לסטודנטים כי מי שיבטל את הקורס אחרי אוגוסט ישאיר בסבירות גבוהה ילד ללא חונך. לכן, אנו מבקשים מכם מחויבות מוסרית להחליט סופית עד סוף אוגוסט אם לוקחים את הקורס.
5. נבהיר כי אין שום קשר בין קורס זה ובין פר"ח ואין אפשרות לקבל מלגה על החונכות בקורס זה.
6. המלצות ינתנו רק בתום שנת הפעילות.
7. הגשת עבודות הסיכום היא למדריכים במקומות ההתנסות עד ה-15.8 והציון יגיע עד ה-15.9. במידה ותבקשו הארכה (עד 15.9 לכל היותר), חלה עליכם האחריות המלאה לכך שיתכן והציון יתעכב עד 15.10 (שימו לב, לאור הצורך בציונים לרשימות דיקן, סגירת תואר, הרשמות לשנה הבאה וכד').

חשוב לקחת בחשבון: הקורס דורש זמן ומאמץ, גם רגשי, הרבה מעבר

לנקודות האקדמיות שהוא מזכה בהן.

ו. מקומות ההתנסות:

1. תחנות לטיפול בילד ובנוער – תחנות אזוריות (מרפאות לבריאות הנפש) ברחבי ירושלים ובסביבתה. אופי העבודה: חונכות טיפולית לילד/ה או נער/ה שעברו הערכה בתחנה ואשר הטיפול שהומלץ עבורם הוא חונכות טיפולית. כלומר, החונכות תהיה הטיפול העיקרי/היחיד שיקבלו.
2. אשפוז יום הדסה – מחלקה פסיכיאטרית למתבגרים (בהדסה עין כרם). עבודה קבוצתית אך לעיתים ישולבו גם חונכויות אישיות. (בד"כ מתבגרות הפרעות אכילה אך לא רק)

¹ לעיתים פונים סטודנטים למדריכים במקומות ההתנסות כדי לבקש המלצות לפני תום שנת הפעילות, לשם רישום לתואר שני. בנושא זה יש להבהיר: בנהלי הקורס דובר על קבלת המלצה וציון בתום שנת הפעילות. בקשת המלצה לפני תום שנת הפעילות, משולה לבקשה לקבל ציון על קורס לפני שהוא הסתיים. לכן, מי שבחר בכל זאת לבקש זאת חייב להבין ולהציג זאת כבקשה חריגה לפני משורת הדין. מניסיון עבר, מקומות ההתנסות בוחנים בקשה כזו בעיניים פרגמטיות: אם יש להם משהו מובחן לכתוב - אז כותבים. אם לא היו מספיק פגישות או הדרכות עליהן ניתן לבסס המלצה (שהם צריכים לעמוד מאחוריה מבחינה מקצועית) - אז עם כל הצער, לא כותבים. בכל מקרה, אנו ממליצים למקומות שמוכנים לתת המלצה לפני תום השנה, לציין בטופס עובדה זו ואף לשקול להפחית את "רמת הבטחון" בסעיף הרלוונטי. כמו כן, המקומות יבחרו מי יכתוב ויהיה חתום על ההמלצה ולא הסטודנט/ית.

3. **שפ"ח** – שרות פסיכולוגי-חינוכי. הכרות עם תחום הפסיכולוגיה החינוכית. סטודנטים נשלחים דרך בתי הספר לחונכות אישית בבתי הילדים. לעיתים מקבלים שני חניכים. ההדרכה בשכונת פת, בתי הילדים ברחבי העיר.
4. **פנימיית 'הרי-ירושלים' ומשפחתוני אור-שלום ובית-הילד** – חונכות אישית בפנימייה/משפחתונים לילדים שהוצאו מהבית. הפנימייה נמצאת ליד אבו-גוש והמשפחתונים נמצאים בירושלים, במבשרת-ציון ובישובים מסביב לירושלים. ההדרכות מתקיימות בפנימייה (הרי-ירושלים), בבית-נקופה (אור-שלום) ובשכונת גילה (בית-הילד).
5. **מענה** – שרות יעוץ של העירייה למתבגרים במרכז העיר. אופי העבודה: חונכות אישית לנער/נערה בגיל ההתבגרות. לעיתים מקבלים שני חניכים לחונכות.
6. **מכון סאמיט** – תכנית לליווי בדיוור, פסיכו-שיקומית, לנפגעי נפש המתגוררים בקהילה באופן עצמאי. מפגשים מתקיימים בבתי המשתקמים.
7. **עמותת ער"ן** – עזרה-ראשונה-נפשית בטלפון. בער"ן מתקבלות שיחות טלפון מאנשים הנמצאים במצוקה נפשית רגעית או מתמשכת. הסטודנטים יוכשרו במסגרת קורס אינטנסיבי ומזורז של כ-20 שעות. לאחר מכן ישובצו במשמרות של 4 שעות, פעם בשבוע, בין השעות 04:00-24:00. בער"ן הדרכה קבוצתית בלבד.

סטודנט/ית הניגש/ת לראיון מתחייב/ת שקרא/ה מסמך זה בעיון!

בברכה,

אבנר הכהן,

מרכז הקורס.

פסיכולוג קליני-מדריך.